ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2022 – No 4

ΣΤΕΓΑΖΟΝΤΑΣ ΜΙΑ ΖΩΗ ΑΠΟ ΤΟ ΔΡΟΜΟ

ΕΝΑ ΤΑΞΙΔΙ ΠΙΣΩ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ, ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΟΝΤΑΣ ΤΟΥΣ ΟΜΟΤΙΜΟΥΣ

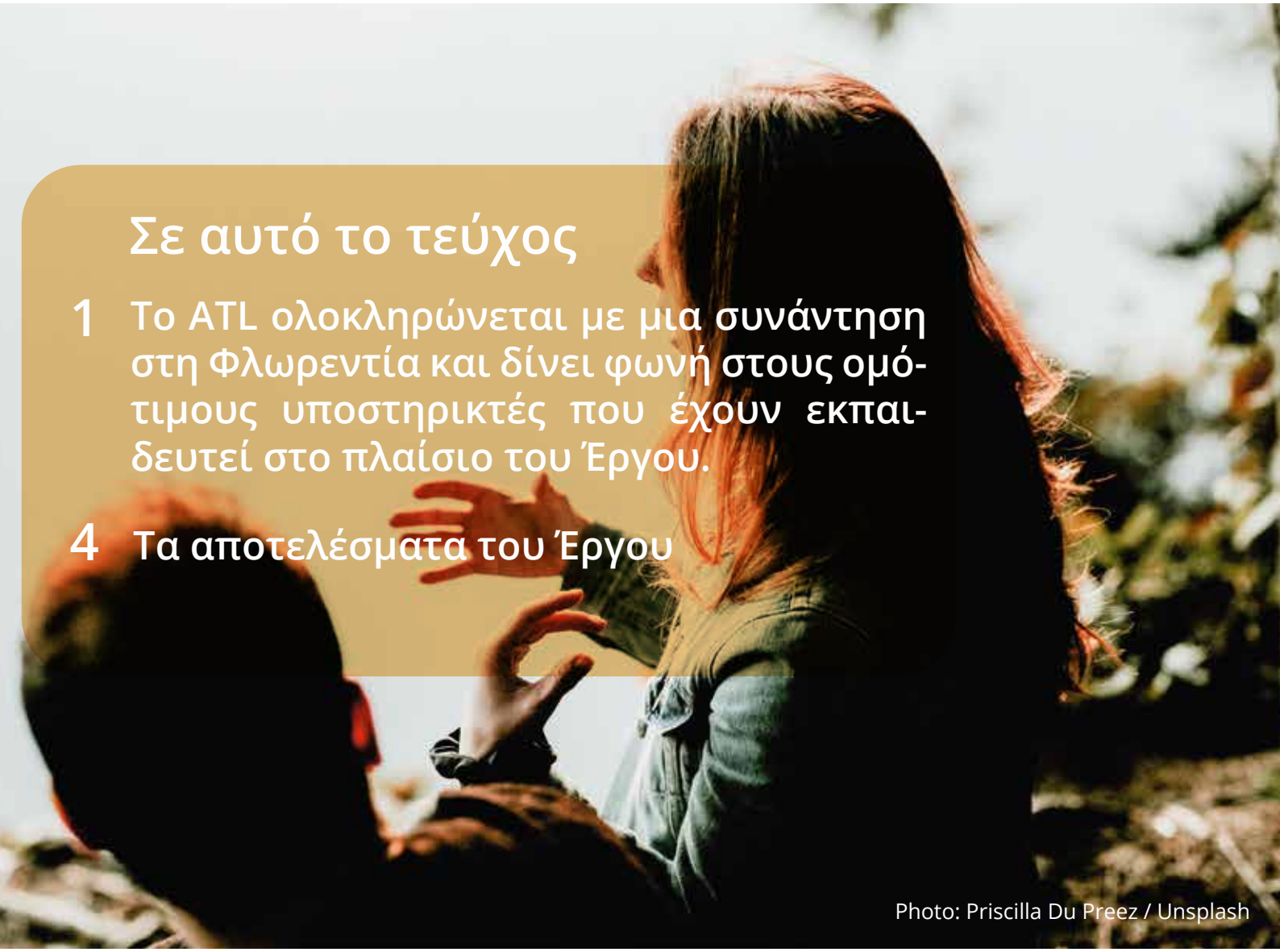

Σε αυτό το τεύχος

1 Το ATL ολοκληρώνεται με μια συνάντηση στη Φλωρεντία και δίνει φωνή στους ομότιμους υποστηρικτές που έχουν εκπαιδευτεί στο πλαίσιο του Έργου.

4 Τα αποτελέσματα του Έργου

Photo: Priscilla Du Preez / Unsplash

Επισκεφθείτε την ιστοσελίδα μας www.atl-project.eu

Accommodating a travelling **life**

Με συγχρηματοδότηση από το πρόγραμμα «Erasmus+» της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Το ATL ολοκληρώνεται με μια συνάντηση στη Φλωρεντία και δίνει φωνή στους ομότιμους υποστηρικτές που έχουν εκπαιδευτεί στο πλαίσιο του Έργου.

Η τελευταία διακρατική συνάντηση του Έργου "Στεγάζοντας μια ζωή από το δρόμο: Ένα ταξίδι πίσω στο σπίτι υποστηρίζοντας τους ομότιμους" (ATL) πραγματοποιήθηκε στη Φλωρεντία στις 27 και 28 Οκτωβρίου 2022. Δύο ημέρες γεμάτες εμπειρίες, για τις οποίες αξίζει ένα εκ βαθέων ευχαριστώ στους Ιταλούς εταίρους μας, καθώς μας επέτρεψαν να γνωρίσουμε πραγματικά μια κρυφή πλευρά αυτής της πόλης. Μιας πόλης γεμάτης τέχνη και ιστορία, την οποία καθημερινά επισκέπτονται χιλιάδες τουρίστες, ενώ πολλοί οργανισμοί εργάζονται σκληρά για να υποστηρίξουν τους πολλούς άστεγους και ευάλωτους ανθρώπους που ζουν σε αυτήν.

Εκτός από την τακτική μας συνάντηση που στόχο είχε την ολοκλήρωση και την αξιολόγηση του έργου όπως επίσης και τη διερεύνηση πιθανών τρόπων για να συνεχίσουμε, η ομάδα είχε την ευκαιρία να επισκεφθεί ορισμένες από τις οργανώσεις αυτές, να ενημερωθεί για καινοτόμα προγράμματα ένταξης, να βγει streetwork μαζί με ομότιμο υποστηρικτή και να συμμετάσχει στο διεθνές καταληκτικό συνέδριο του Έργου που διοργάνωσε η SMES Italia. Στόχος του ήταν να καταστήσει το ATL και τα αποτελέσματά του γνωστά στους τοπικούς φορείς που δραστηριοποιούνται στο πεδίο.

Πρώτη στάση: το Κέντρο Ημέρας La Fenice, στο οποίο παρέχεται ολοκληρωμένη υποστήριξη σε άστεγους και άλλα ευάλωτα άτομα που ζουν στη Φλωρεντία, μέσα από σειρά εξειδικευμένων υπηρεσιών που αποσκοπούν στην κάλυψη των διαφορετικών αναγκών των ατόμων που ζητούν υποστήριξη. Τα άτομα αυτά μπορούν να έχουν πρόσβαση στο La Fenice με τρεις διαφορετικούς τρόπους, μέσα από μια «αρχική συνέντευξη» και έκδοση κάρτας πρόσβασης, εγγραφής ή ημερήσιας υποδοχής. Με τον τρόπο αυτόν, αποκτούν πρόσβαση σε υπηρεσίες κάλυψης βασικών τους αναγκών, όπως ντους, πλυντήριο αλλά και ψυχιατρική και ψυχολογική υποστήριξη. Μπορούν επίσης να ξεκινήσουν μια πορεία προς την ανάκαμψη από τις συνθήκες σοβαρής κοινωνικοοικονομικής στέρησης που βιώνουν.

ATL project partners visiting the *Albergo Popolare* in Florence

Περπατώντας δεκαπέντε λεπτά φτάσαμε στο Progetto Arcobaleno το οποίο προσφέρει στέγη, νομική συμβουλευτική, προγράμματα προστασίας, επαγγελματική κατάρτιση και συμβουλευτική απασχόλησης. Καθημερινά και σε 24ωρη βάση παρέχει διαμονή, συνοδεία σε εξωτερικές υπηρεσίες, εξειδικευμένη βοήθεια σε χρήστες ναρκωτικών και θύματα εμπορίας ανθρώπων, μαθήματα γλώσσας και επαγγελματική κατάρτιση. Λαμβάνουν επίσης χώρα πολλές πολιτιστικές δραστηριότητες, όπως δράσεις ανάγνωσης ή ομιλίες σχετικά με θέματα που ενδιαφέρουν τους ενοίκους της δομής, συμβάλλοντας στις προσπάθειές τους να ανακτήσουν την αυτοεκτίμησή τους και το δικαίωμα σε μια αξιοπρεπή ζωή.

Τέλος επίσκεψης: Java Centre. Πρόκειται για μια υπηρεσία που βρίσκεται στην καρδιά της πόλης και λειτουργεί μέχρι αργά τη νύχτα με στόχο τη δημιουργία ενός ασφαλούς χώρου, αρχικής επαφής και εμπιστοσύνης με ανθρώπους εθισμένους σε ουσίες ή σε άλλα θέματα. Στην Ομάδα streetwork την οποία διαθέτουν συμμετέχει ένας ομότιμος υποστηρικτής, εκπαιδευμένος στο πλαίσιο του έργου ATL επιδιώκοντας, κατά τη διάρκεια της παρέμβασης, να δημιουργεί μια γέφυρα μεταξύ ατόμων και υπηρεσιών. Η ομάδα συνεργάζεται με έναν ιατρικό οργανισμό που παρέχει υπηρεσίες υγείας, συνδεδεμένο με το Εθνικό Σύστημα Υγείας. Αυτή η δικτύωση επιτρέπει την παροχή αποτελεσματικών και ποιοτικών υπηρεσιών.

Η μέρα τελείωσε με μια άλλη αξιοσημείωτη εμπειρία. Οι Ιταλοί εταίροι οργάνωσαν για εμάς μια επίσκεψη με την AMIR, ένα σωματείο αποτελούμενο από μια ομάδα αρχαιολόγων, που έχουν ξεκινήσει ένα πρόγραμμα στο οποίο οι πρόσφυγες και οι μετανάστες εκπαιδεύονται ως ξεναγοί και μοιράζονται την άποψή τους για την τέχνη. Είχαμε την ευχαρίστηση μιας οργανωμένης ξενάγησης στο Museo degli Innocenti.

Το καταληκτικό διεθνές συνέδριο του Έργου έλαβε χώρα στις 28 Οκτωβρίου. Η SMES Italia οργάνωσε ένα σημαντικό συνέδριο στο οποίο συμμετείχαν επαγγελματίες του κλάδου, αρχές και φορείς λήψης αποφάσεων. Είχαμε την ευκαιρία να ακούσουμε τις ιστορίες τριών ατόμων που συμμετείχαν στην εκπαίδευση του ATL και συνεργάζονται ως ομότιμοι υποστηρικτές. Όλοι μας είπαν τι τους ώθησε να ξεκινήσουν αυτό το πρόγραμμα και πώς αισθάνθηκαν κατά τη διάρκεια και μετά την εκπαίδευση. Παραθέτουμε ορισμένα λόγια του Φραντσέσκο.

Final International Conference
of the ATL project in Florence

«Δεν ήταν εύκολο να μπω στη θέση του Ομότιμου Υποστηρικτή ίσως επειδή, όταν αντιμετωπίζεις νέα πράγματα στη ζωή, τείνεις να φοβάσαι και να θεωρείς πως δεν είναι στο χέρι σου. Υπήρχαν κρίσιμα ζητήματα για μένα τόσο κατά τη διάρκεια της πρακτικής άσκησης όσο και κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσης. Ο μεγαλύτερος φόβος μου ήταν ότι ήμουν σε ένα ρόλο όπου θα ρισκάρω να εξαπατήσω αυτούς τους ανθρώπους, υποσχόμενος μια διέξοδο από μια κατάσταση που από μόνη της είναι περίπλοκη: οι κοινωνικές υπηρεσίες δεν προσφέρουν μεγάλες ευκαιρίες για να βγούμε από την έλλειψη στέγης. Αυτό μπορώ να το δηλώσω από τη δική μου εμπειρία.»

«Βασικά, πιστεύω ότι αν κάποιος μπορεί, ακόμα και για μόλις 5 λεπτά, ανάμεσα σε χίλια εμπόδια που αντιμετωπίζει στην καθημερινότητά του, να ξεχάσει τις δυσκολίες και να αισθανθεί ότι κάποιος τον ακούει, αυτό είναι κάτι που μπορεί να κάνει τη διαφορά και να αποτελέσει μια ανακούφιση και μια μικρή νίκη για τον ομότιμο υποστηρικτή».

«Ως υποστηρικτές ομοτίμων, πρέπει να προσπαθούμε να προσεγγίζουμε τους χρήστες των υπηρεσιών με ειλικρίνεια και ευγένεια, ώστε να είμαστε σε θέση να αξιολογούμε τους διάφορους παράγοντες που μπορεί να επηρεάζουν τον άστεγο και να εντοπίζουμε τις δυσκολίες μέσα από τις οποίες πρέπει να προχωρά, χωρίς να ξεχνάμε ότι υπάρχουν πολλοί παράγοντες που συμβάλλουν σε μια τέτοια κατάσταση και πως κανείς στην κοινωνία μας δεν είναι ασφαλής από τον κίνδυνο να βρεθεί άστεγος.»

«Είναι σημαντικό ότι η υποστήριξη ομοτίμων πάντοτε προσπαθεί να μετατρέψει τους ανθρώπους που λαμβάνουν υποστήριξη στους πραγματικούς πρωταγωνιστές του προσωπικού τους ταξιδιού προς την ανάκαμψη και να διασφαλίσει ότι είναι οι ίδιοι που αποκτούν τον έλεγχο της ζωής τους.»

Τα αποτελέσματα του Έργου

Μετά από περισσότερα από δύο χρόνια συνεργασίας (2020-2022) και παρά την πολύ ιδιαίτερη περίοδο λόγω της νόσου Covid-19, η Ομάδα Έργου έφερε με επιτυχία σε πέρας τις δραστηριότητές της, ανταποκρινόμενη στους στόχους που είχαν τεθεί. Συντονιστής εταίρος ήταν το INTRAS Foundation (Ισπανία), ενώ 5 ακόμη οργανισμοί συμμετείχαν ως εταίροι: Restorative Justice for All International Institute (Ηνωμένο Βασίλειο), Caritas Archidiecezji Warszawskiej (Πολωνία), SMES Italia - Mental Health and Social Exclusion (Ιταλία), Helsingin Diakonissalaitoksen Saatio SR (Φινλανδία), Εταιρία Κοινωνικής Ψυχιατρικής Π. Σακελλαρόπουλος (Ελλάδα).

Μια σειρά εκπαιδευτικών εργαλείων αναπτύχθηκαν συνεργατικά, από μια διεπιστημονική ομάδα αποτελούμενη από επαγγελματίες των εταίρων του Έργου (ψυχολόγους, κοινωνικούς λειτουργούς, εκπαιδευτικούς, νοσηλευτές, διαχειριστές έργων). Ένα πρόγραμμα σπουδών έχει παραχθεί με στόχο να εκπαιδεύσει επαγγελματίες που εργάζονται με άστεγους στην υποστήριξη ομοτίμων, καθώς και στην υποδοχή των τελευταίων στις οργανώσεις τους. Δημιουργήθηκε επίσης ένα πρόγραμμα κατάρτισης, το οποίο παρέχει στους εν λόγω επαγγελματίες αναλυτικές οδηγίες για την εκπαίδευση ατόμων με βιωμένη εμπειρία έλλειψης στέγης, με στόχο να γίνουν υποστηρικτές. Τέλος, ένα επιπλέον εγχειρίδιο σχεδιάστηκε ως εξειδικευμένο εργαλείο, με στόχο την υποστήριξη μελλοντικών υποστηρικτών ομοτίμων κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσής τους.

Την αφομοίωση του περιεχομένου του εκπαιδευτικού προγράμματος καθώς και την δυνατότητα οι μελλοντικοί υποστηρικτές ομοτίμων να δοκιμαστούν σε αυτόν τον ρόλο σε ένα ασφαλές περιβάλλον, υποστηρίζει ένα επιτραπέζιο παιχνίδι το οποίο σχεδιάστηκε ειδικά για τον στόχο αυτό. Το παιγνίδι είναι διαθέσιμο και σε ηλεκτρονική μορφή.

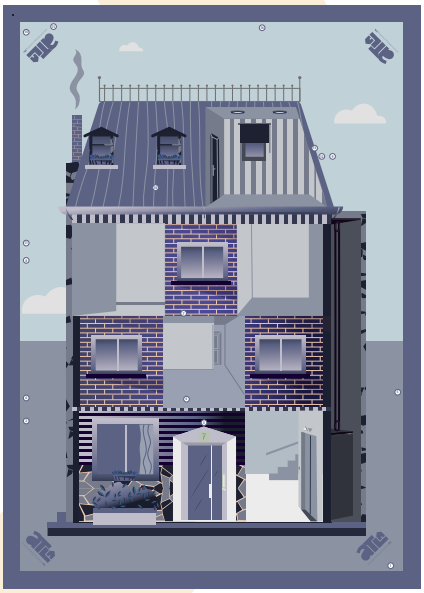

Εκπαιδευτικοί κύκλοι με στόχο τον έλεγχο και την βελτίωση του υλικού υλοποιήθηκαν σε 5 ευρωπαϊκές χώρες (Ισπανία, Ελλάδα, Ιταλία, Πολωνία, Φινλανδία). Συνολικά 73 επαγγελματίες και 56 υποστηρικτές ομοτίμων ολοκλήρωσαν την εκπαίδευση, με εξαιρετικά θετικά αποτελέσματα. Ειδικά οι πρώην άστεγοι που συμμετείχαν, τόνισαν πως η εκπαίδευση τούς κινητοποίησε και τους γέμισε θάρρος και ελπίδα, πως, αξιοποιώντας την βιωμένη τους εμπειρία, είναι πλέον σε θέση να βοηθήσουν άλλους ανθρώπους. Πλήθος εμπειριών ανταλλάχθηκε μεταξύ επαγγελματιών και υποστηρικτών ομοτίμων σε διαφορετικές χώρες, από τη Νότια έως τη Βόρεια Ευρώπη, ενώ όλοι οι εταίροι του Έργου διοργάνωσαν στις χώρες τους εκδηλώσεις με στόχο να διαδοθούν τα αποτελέσματά του. Αυτό είναι ένα σημείο κλειδί για κάθε Έργο Erasmus+: να φέρει σε επαφή τους Ευρωπαίους πολίτες.

Χάρη στο Έργο ATL, έγινε δυνατό να προσφέρουμε σε ανθρώπους με εμπειρία έλλειψης στέγης την ευκαιρία να εκπαιδευτούν και να αξιοποιήσουν στο έπακρο γνώσεις που προέρχονται από τη δική τους εμπειρία ζωής. Η εκπαίδευση, τούς επέτρεψε να βελτιώσουν μια σειρά προσωπικών και εγκάρσιων δεξιοτήτων που είναι απαραίτητες για τη στήριξη ομοτίμων στο δρόμο προς την ανάκαμψη, κατ' αρχάς σε εθελοντική βάση, αλλά επιτρέποντάς τους επίσης να αυξήσουν τις δυνατότητες απασχόλησής τους.

Τα αποτελέσματα του Έργου και τα πορίσματα του πιλοτικού προγράμματος μπορούν να αξιοποιηθούν ως τεκμηριωμένη απόδειξη για την άσκηση πίεσης στους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής, με στόχο να εντάξουν το έργο των ομότιμων εργαζομένων στον σχεδιασμό πολιτικών για τους αστέγους και, συνεπώς, την δημιουργία υπηρεσιών που ανταποκρίνονται καλύτερα στις ανάγκες και την διαφορετικότητά τους. Τα υλικά του Έργου προσφέρουν μια ολοκληρωμένη μεθοδολογία για τη συμπερίληψη των ομότιμων εργαζομένων, με όρους δίκαιης και αποτελεσματικής συμμετοχής. Χάρη στο Έργο αυτό, είμαστε πλέον σε θέση να πιστεύουμε ότι η αξιοποίηση ομοτίμων τις υπηρεσίες για τους αστέγους μπορεί να συμβάλει σε πλέον αποτελεσματική φροντίδα και συνέχεια των υπηρεσιών.

Το σύνολο του εκπαιδευτικού υλικού που αναπτύχθηκε είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα του έργου www.atl-project.eu, ώστε οι επαγγελματίες που εργάζονται σε αυτόν τον τομέα να μπορούν να το αξιοποιήσουν για να εκπαιδεύσουν τόσο τους ίδιους, όσο και μελλοντικούς υποστηρικτές ομοτίμων.

Εταίροι του Έργου

FUNDACIÓN intras

CARITAS ARCHIDIECEZJI WARSZAWSKIEJ

RJ4ALL RESTORATIVE JUSTICE FOR ALL INTERNATIONAL INSTITUTE

Society of Social Psychiatry P. Sakellaropoulos

SMES ITALIA

Deaconess Foundation

Για περισσότερα, πατείστε πάνω στα λογότυπα

Το Ελληνικό Δίκτυο για το Δικαίωμα στη Στέγη και την Κατοικία υποστηρίζει την υλοποίηση του Έργου ATL ως συνδεδεμένος εταίρος (Associated Partner).

Για περισσότερες πληροφορίες επικοινωνείστε μαζί μας στο projects@ekpse.gr.

Με συγχρηματοδότηση από το πρόγραμμα «Erasmus+» της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην παραγωγή της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά αποδοχή του περιεχομένου, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών, και η Επιτροπή δεν μπορεί να αναλάβει την ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.